

tilfældet ved de lovforslag, der i de senere år har været fremsat om nedlæggelse af Statens Kunstfond. Hovedsageligt er det dog enkelte afgørelser, der har været diskussion og kritik om. Hvad det første angår har behandlingen af lovforslagene og debatten om ministerens redegørelse vist, at der ikke var flertal i folketinget for en nedlæggelse af fondet. I vurderingen af den kritik, der har været af enkelte af fondets afgørelser, må indgå, at disse kun har udgjort en ubetydelig del af fondets samlede dispositioner, og at der inden for et område som kunstfondets naturligt må herske divergerende opfattelser af, hvad der bør støttes. Disse afgørelser forekommer ikke at kunne anfægte lovens grundlæggende principper og idéindhold. Det gælder både administrationsformen og fondets kriterier for støtte, jfr. nærmere bemærkningerne til § 4.

Lovgivningen om Statens Kunstfond og dens støtteområde må nødvendigvis ses i en bredere sammenhæng med den støtte, der i øvrigt af det offentlige ydes til kunsten og kunstnerne. Statens Kunstfond udgør kun en del – endog en mindre – inden for de kunstneriske og kulturelle områder, som henhører under ministeriet. Fondets funktion har været at støtte den kunstneriske virksomhed »ved kilden« af den kunstneriske produktion i erkendelse af, at uden støtte til den kunstneriske skabelsesproces er der intet grundlag for et kunst- og kulturliv.

I forbindelse med tidligere lovrevisioner har det været drøftet, om fondets virksomhed skulle udvides til at omfatte også de udøvende kunstnere som musikere og sceniske kunstnere. Baggrunden for støtte til denne gruppe af kunstnere er imidlertid den anden end til de grupper af kunstnere, der er omfattet af kunstfondloven. Det, der her er behov for, er først og fremmest støtte til videreuddannelse, der fortsat må løses uden for kunstfondloven gennem tilstrækkelige bevillinger til uddannelsesinstitutionerne eller inden for lovgivningen om teatre og musik.

For så vidt angår de ønsker, der er blevet fremsat fra danske sceneinstruktører og filminstruktører om at blive inddraget under fondets område, forekommer det rigtigst, at også deres forhold løses uden for kunstfondloven gennem lovgivningen om teatre og lovgivningen om filmproduktion, hvor man har sagkundskaben til at bedømme disse skabende kunstneres forhold.

Gennem fondets virksomhed sker der en ikke uvæsentlig kulturformidling, selv om det ikke i første række er formålet med fondets virksomhed. Til eksempel kan nævnes gennemførelse af udsmykningsopgaver, deponering af kunst på offent-

lige institutioner, støtte til koncerter, udgivelse af grammofonplader m. v. Det er afgørende, at der gøres en effektiv indsats for kunst- og kulturformidlingen, idet dette er en forudsætning for, at der i befolkningen kan opstå en større forståelse for kunstfondets virksomhed. Kunst- og kulturformidlingen bør imidlertid fortsat principielt støttes uden for kunstfondlovgivningens rammer gennem særlige finanslovbevillinger eller gennem særlig lovgivning. Der er på finansloven en løbende bevilgning til disse formål på for tiden godt 1 mill. kr., og med den nye musiklov og teaterloven er der skabt øgede muligheder for at løse formidlingsopgaverne på disse områder.

Det er vigtigt at fastslå, at det afgørende kriterium for den støtte, der kan ydes af fondet, fortsat er kvaliteten i den kunstneriske produktion og det kunstneriske talent.

Til lovforslagets enkelte bestemmelser skal man i øvrigt knytte følgende bemærkninger:

Til § 1.

Bestemmelsen svarer til § 1 i den gældende lov med den ændring, der følger af, at bygningskunsten foreslås ligestillet med de andre klassiske kunstarter, der kan støttes gennem fondet, og den ændring, der følger af, at andre former for kunstnerisk virksomhed, der kan sidestilles med disse nu er omfattet af § 1, stk. 2.

Fondets formål er uændret at virke til fremme af dansk skabende kunst gennem foranstaltninger, der tilsigter at bedre vilkårene for den kunstneriske produktion.

Fra fondet har man henstillet, at der skabes mulighed for at bestille udsmykningsopgaver af udenlandske kunstnere ud fra den betragtning, at udsmykning af betydelige udenlandske kunstnere vil kunne virke til fremme af dansk skabende kunst derved, at det vil virke som inspiration for danske kunstnere. Under disse forudsætninger går ministeriet ind for, at der af fondets midler i enkelte tilfælde, hvor særlige omstændigheder foreligger, kan afholdes udgifter til udsmykninger udført af udenlandske kunstnere. En sådan anvendelse af fondets midler bør dog have undtagelsens karakter.

Fondets virksomhedsområde var oprindeligt begrænset til den kunst, der skabes af bildende kunstnere, forfattere og komponister, der er de centrale og primære områder inden for kunstfrembringelsen.

Ved lovrevisionen i 1969 blev fondets virksomhedsområde som en forsøgsordning udvidet med kunsthåndværket og den kunstneriske formgivning,